

Státní závěrečné zkoušky bakalářského studia – SINOLOGIE

Podmínky státních závěrečných zkoušek upravuje článek 7 Studijního a zkušebního řádu UK a článek 12 aktuálního Opatření děkana „Organizace studia v bakalářských a magisterských studijních programech“ (letos 14/2014). Jejich konkrétní náplň se řídí příslušnou akreditací.

Příprava na závěrečné zkoušky znamená dát si do souvislosti informace, získané v průběhu studia a obsažené v povinné literatuře, tak aby student byl schopen promluvit na vybraná témata (jejich seznam je dostupný na webových stránkách ÚDLV). Odpovědi se hodnotí podle výstižnosti, tj. výběru hlavních bodů, věcné správnosti a souvislosti projevu.

SZZK sestává ze dvou částí: obhajoby bakalářské práce a ústní zkoušky, která se liší u jedno- a dvouoborového studijního plánu.

Obhajoba i celá SZZK jsou veřejné a studenti jsou srdečně zváni, ba je jim vřele doporučováno, aby se na obhajoby chodili dívat. „Jednou vidět je lépe než stokrát slyšet.“

Obhajoba bakalářské práce

(nároky jsou stejné pro jedno- i dvouoborové studium)

Obhajoba trvá zpravidla 15–20 minut. Student stručně (v 5–10 minutách) představí svou práci. V jejím shrnutí se zaměří na přesné vymezení tématu, pramenů a stavu poznání a charakterizuje způsob analýzy materiálu a závěry, k nimž dospěl. Zaměří se především na jádro vlastních zjištění a na to, co vnímá jako největší přínos své práce na vybraném tématu.

Následuje stručné shrnutí posudků vedoucího a oponenta, následně student reaguje na sporné body a odpovídá na otázky vznesené v posudcích. Není účelné omlouvat zjevné slabiny práce, zmíněné v posudcích, nebo s hodnocením polemizovat, pokud student nemá konkrétní argumenty, jimiž by kritizované aspekty práce obhájil. Na závěr se může rozvinout širší diskuse, další otázky k práci mohou pokládat všichni členové komise.

Obhajoba probíhá ústně, student si však může připravit poznámky.

Zadávání bakalářských prací

Zadávání prací se řídí mj. opatřením děkana č. 21/2010. Práce se považuje za odevzdanou až tehdy, když je odevzdána jak v listinné, tak v elektronické podobě. Za zadání ručí vedoucí práce a potvrzuje je ředitel ÚDLV.

Témata prací se úzce váží ke studovanému oboru a vycházejí z potřeb společenské praxe a z plánu výzkumné a vědecké činnosti základní součásti a fakulty. V praxi to znamená, že student volí téma práce podle svého zájmu, zároveň ale musí respektovat, že vedoucí práce má být kompetentní metodicky i v oblasti literatury a faktografie studenta vést. Proto se může stát, že zvolené téma bude při konzultacích s případným vedoucím změněno. Ze zkušenosti také víme, že studenti si zpočátku volí témata velmi široká, která následně opět jsou modifikována a zúžena v konzultaci s vedoucím práce.

Cíl bakalářské práce

Bakalářská práce má prokázat, že student zvládl věcnou stránku tematiky v rámci zvolené specializace (jazykovědné, literárně historické, historické a kulturní), je schopen pracovat s čínskými prameny a dokáže své poznatky prezentovat v náležité formě s odkazy na odbornou literaturu v evropských jazycích. Práce neklade důraz na původnost interpretace, může být i do značné míry kompilačního charakteru.

Formální požadavky na bakalářské práce stanoví předpis fakulty a podrobnější materiál ÚDLV, dostupný na webových stránkách ústavu.

Státní závěrečná zkouška – jednooborové studium

Ústní část SZK u jednooborového studia zahrnuje 4 složky:

a) Moderní čínský jazyk

Součástí zkoušky je četba a překlad textu v moderním čínském jazyce a objasnění vybraných gramatických jevů moderní čínštiny.

Po příchodu ke zkoušce student dostane zadán upravený učebnicový text, jehož úroveň odpovídá přibližně střední úrovni pokročilosti (*zhongji*, resp. vyšší díly učebnic základní čínštiny) a jehož výběr je konzultován s vyučujícím předmětu Praktický jazyk III. U přípravy má k dispozici výkladový slovník *Xiandai Hanyu cidian*. Může si dělat poznámky, text však nepřekládá. U ústní zkoušky přečte a přeloží kratší část textu (1-2 odstavce) a v čínštině odpovídá na otázky k obsahu textu. Otázky mají za cíl zjistit, zda student textu porozuměl a zvládl jeho slovní zásobu tak, aby byl schopen se vyjádřit k tématu textu.

Znalost základní gramatiky se zkouší ústně. Student losuje jednu z 50 otázek, týkajících se konkrétních gramatických jevů, a bez času na přípravu na ni odpovídá. Otázky jsou na konci tohoto dokumentu v části „Základní gramatika“. Vycházejí z učebnice ŠVARNÝ, Oldřich a David UHER. *Hovorová čínština: úvod do studia hovorové čínštiny*. 2., přeprac. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. K učebnici existují nahrávky.

Zkouška trvá zhruba 15 minut.

b) Úvod do teorie čínského jazyka

Student prokáže znalost základu teorie a dějin čínského jazyka i písma.

Student losuje jednu z 15 otázek, týkajících se teorie čínského jazyka, a odpovídá na ni po 5 min přípravě. Student může první vylosovanou otázku odmítnout a losovat znovu. Otázky uvedeny na konci tohoto dokumentu v části „Teorie čínského jazyka“.

Zkouška trvá zpravidla 15 minut.

c) Klasický čínský jazyk

Student prokáže schopnost práce s klasickým čínským textem a znalost gramatických a syntaktických jevů klasické čínštiny v rozsahu kurzů bakalářského studia.

Zkouška spočívá v četbě a překladu krátkého úryvku původního neupraveného textu, který student dostane k přípravě spolu s moderním textem. K dispozici má během přípravy *Wang Li Gu Hanyu zidian*. Během zkoušky mohou být vzneseny dotazy na identifikaci gramatických jevů přítomných v textu a jejich souvislosti. Studentovi je nabídnut výběr z několika textů, z nichž nejméně s jedním se setkal v povinných předmětech.

Zkouška trvá zpravidla 10 minut.

Příprava moderního a klasického textu probíhá zároveň a je na ni vyhrazeno celkem 50 minut. Jak si student rozdělí čas přípravy je na jeho rozhodnutí.

d) Dějiny Číny

Student prokáže přehled v čínských dějinách od nejstarších dob do současnosti v rozsahu kurzu Dějin Číny I a II, a schopnost popsat hlavní politické události a sociálně-ekonomické vývojové trendy. Předpokládá se i znalost vědomostí z povinné literatury.

Student losuje jednu z 19 otázek (seznam na konci tohoto dokumentu) a odpovídá na ni po krátké přípravě na místě. Student může první vylosovanou otázku odmítnout a losovat znovu.

Zkouška trvá zpravidla 15 minut, včetně přípravy.

e) Dějiny čínské literatury

Student prokáže přehled v dějinách čínské literatury od starověku do konce 20. století v rozsahu povinných předmětů Dějiny čínské literatury I a II. Předpokládá se také povědomí o vzniku disciplíny „dějiny čínské literatury“ a ideologických souvislostech kánonu klasické i moderní literatury (v rozsahu čínské části předmětu Myšlení Dálného východu).

Student losuje jednu z 19 otázek (seznam na konci tohoto dokumentu) a odpovídá na ni po krátké přípravě na místě. Student může první vylosovanou otázku odmítnout a losovat znovu.

Ke zkoušce student předkládá **seznam přečtených děl** tradiční i moderní čínské literatury v překladech do českého jazyka. Seznam musí obsahovat díla ke všem 19 tematickým okruhům.

Zkouška trvá zpravidla 15 minut, včetně přípravy.

Státní závěrečná zkouška – dvouoborové studium

a) Praxe a teorie čínského jazyka

Náplň i průběh zkoušky je totožný se zkouškou Moderní čínský jazyk jednooborového studia.

b) Dějiny Číny

Náplň i průběh zkoušky je totožný se zkouškou Dějiny Číny jednooborového studia.

c) Dějiny čínské literatury

Náplň i průběh zkoušky je totožný se zkouškou Dějiny čínské literatury jednooborového studia.

Okruhy témat ke státní závěrečné zkoušce BAKALÁŘSKÉ

Teorie čínského jazyka

1. Typologie jazyků. Typologická charakteristika čínštiny.
2. Periodizace dějin čínského jazyka.
3. Čínština a její dialekty. Genealogie.
4. Čínská slabika. Iniciály.
5. Čínská slabika. Finály.
6. Čínská slabika. Tóny. Asimilace a redukce.
7. Morfologie čínštiny. Typy morfémů a jejich vztah k fonologickým jednotkám a k písmu.
8. Morfologie čínštiny. Typy morfémů dle postavení a funkce. Slovtvorba.
9. Pojem slova v čínštině. Lexikologie a lexikografie.
10. Slovní druhy v čínštině.
11. Syntaktické konstrukce v čínštině.
12. Teorie čínského písma. Základní charakteristika, vztah k jednotkám jazyka.
13. Teorie čínského písma. Strukturní typy znaků v historické perspektivě. Vztahy mezi znaky (zejména variantnost).
14. Vývoj čínského písma od nejstarší doby po vznik úřednického písma.
15. Reformy čínského písma v moderní době.

Základní gramatika

1. Substantiva.
2. Adjektiva
3. Atributivy.
4. Zástupná slova.
5. Numerativy.
6. Číslovky.
7. Slovesa.
8. Adverbia.
9. Předložková slovesa.
10. Vyjadřování plurálu.
11. Slovesa 有、在、是.
12. Tvoření otázek.
13. Příslovce 都.
14. Funkce otázkových slov.
15. Záporky.
16. Určení místa a času.
17. Směrová modifikace sloves.
18. Výsledková modifikace sloves.
19. Potenciální tvar.
20. Vyjadřování přibližného počtu.
21. Vyjadřování všeobecnosti.
22. Vyjadřování průběhovosti.
23. Vyjadřování minulosti.
24. Vyjadřování budoucnosti.
25. Slovesná přípona 了.
26. Slovesná přípona 着.
27. Slovesná přípona 过.
28. Větná částice 了.
29. Modální částice 啊、吗、呢、吧.
30. Příslovce 就 a 才.
31. Vazby s předložkou 把.
32. Vyjadřování pasíva.
33. Tranzitivní slovesa ve vztahu k předmětu.
34. Objektová slovesa.
35. Anteponovaný větný člen.
36. Slovesa existence.
37. Teleskopická konstrukce.
38. Komplement stupně.
39. Kvantitativní komplement.
40. Vyjádření času.
41. Vazba s členem zřetelově vymezujícím.
42. Modální a fázová slovesa.
43. Vazba 是.....的.
44. Vyjadřování stejné míry vlastnosti.
45. Srovnávací konstrukce.
46. Vedlejší věty časové.
47. Podmínková, příčinná a důvodová souvětí.
48. Reduplikace.
49. Morfémy psané znakem 的.
50. Morfémy psané znakem 得.

Dějiny literatury

1. Nejstarší písemné památky. Starověká próza historická. (Shangshu, Chunqiu, Zuozhuan, Guoyu, Zhanguo ce)
2. Starověká próza (texty „filosofické“ a historiografické)
3. Starověké básnické antologie a komentáře k nim. (Shijing, Chuci)
4. Historiografie doby Han. (Shiji, Hanshu)
5. Poezie doby Han (popisná báseň fu, yuefu, počátky pětislabičné básně)
6. Poezie období roztržitého (Devatenáct starých básní, Sedm jian'anských mistrů, Sedm mistrů bambusového háje, Tao Yuanming, Xie Lingyun, dvorská poezie)
7. Literární kritika od sklonku doby Han do 6. stol. (Cao Pi, Lu Ji, Liu Xie, Zhong Rong, Xiao Tong)
8. Próza období roztržitého. (Wang Xizhi, Tao Yuanming). Narativní literatura od sklonku doby Han do 5. stol. (Bowu zhi, Soushen ji, Shishuo xinyu)
9. Poezie doby Tang. Básně shi. (Wang Wei, Li Bai, Du Fu, Bai Juyi, Han Shan, Li Shangyin, Wei Zhuang)
10. Próza doby Tang (Han Yu, Liu Zongyuan). Narativní literatura doby Tang (chuanqi).
11. Poezie doby Song. Písně ci. (Li Yu, Liu Yong, Ouyang Xiu, Su Shi, Li Qingzhao)
12. Drama doby Yuan. (Guan Hanqing, Wang Shifu, Ma Zhiyuan, Gao Ming)
13. Román doby Ming - včetně geneze románu v předcházejících obdobích. (Sanguo, Shuihuzhuan, Xiyou ji, Jinpingmei)
14. Povídka v hovorovém jazyce doby Ming – včetně geneze povídky v předcházejících obdobích. (Feng Menglong, Ling Mengchu)
15. Drama doby Ming a Qing. (Tang Xianzu, Kong Shangren)
16. Román doby Qing. Literátní román. (Rulin waishi, Hongloumeng)
17. Povídka v klasickém jazyce doby Qing. (Pu Songling, Yuan Mei) Vývoj románu v 19. století.
18. Proměna literatury na přelomu 19 a 20. století.
19. Hnutí za novou literaturu. Májové hnutí. Lu Xun a jeho dílo.

Dějiny Číny

1. Paleolit a neolit
2. Počátek doby bronzové a říše Shang
3. Dynastie Západní Zhou
4. Doba Letopisů
5. Období Válčících států
6. Dynastie Qin a Han
7. Období rozdrobenosti a znovusjednocení dynastií Sui
8. Dynastie Tang a 5 dynastií
9. Dynastie Song, Liao a Jin
10. Mongolové
11. Dynastie Ming
12. Raná fáze dynastie Qing (do 1850)
13. Reformní hnutí na konci dynastie Qing (1850 – 1911)
14. Revoluce a raná Čínská republika (1900 – 1919)
15. Nankingská dekáda (1928 – 1938)
16. Počátky KS Číny (1921 – 1945)
17. Vznik a rané období ČLR (1945 – 1958)
18. Velký skok a Kulturní revoluce (1958 – 1976)
19. Období reforem a otevření (od 1976)